

Индустриален клъстер
„Сигурност“, член на БСК

www.iksbg.com

Българска камара за охрана и
сигурност, член на БСК

www.bkos.org

На вниманието на
Г-н ДОБРИ МИТРЕВ
Председател на УС БСК

ПОЗИЦИЯ

Относно : Състояние на сектор N 80 Дейности по охрана и разследване и предстоящи законодателни промени в законодателството, касаещо дружествата в сектора.

УВАЖЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Българска камара за охрана и сигурност (БКОС) и Индустиален клъстер „СИГУРНОСТ“ (ИКС) са редовни членове на Българска стопанска камара, които в продължение на години са се доказали като професионалисти и реални представители на сектора.

В тази сфера съвместно с БСК сме постигнали не малко „победи“, свързани с намаляването и прекратяването на нелоялна конкуренция от страна на МВР СОД, създаване на по-добри условия за бизнеса, намаляване на административна и регулаторна тежест, създаване на професионални стандарти и много други.

В последните две години, предвид състоянието на държавата на национално ниво, липсата на Парламент и множеството проблеми на политическо и икономическо ниво заради Ковид пандемията, секторът бе оставен да се справя сам с предизвикателствата, независимо че през цялото време нашите служители бяха по местата си – опазиха имуществото на гражданите и бизнеса по време на пълното затваряне, бяха на първа линия в магазини, молове и навсякъде, където имаше нужда от тях. Това обаче се оказа „невидимият“ сектор, който не получи нито един лев подкрепа, нито един ред изказване.

Наблюдаваме процесите и решенията, които се вземат и в тази връзка се обръщаме към Вас с акцент по темите, които касаят както законодателството, така и позициите в други сфери, пряко касаещи нашата дейност.

В сферата на обществените поръчки: Ако се направи един бърз анализ на възлаганите в последните две години обществени поръчки (ОП) в нашата сфера, отчетливо ще се забележи тенденцията на пряко възлагане (чрез покана) за дейности по охрана и сигурност. Голяма част от публикуваните обществени поръчки се разбиват под прага за провеждане на такива, за да се възложат пряко на определени фирми. По този начин се нарушава и прозрачността при разходването на средствата, както и конкуренцията. От друга страна, заложените изисквания по дейностите в сектора, които се поставят в документацията, в повечето случаи като критерии се определя изискването „най-ниска цена“ (за голяма част от комисиите по оценка на тези поръчки терминът „икономически най-изгодна цена“ е синоним на „най-ниска цена“). Безкрайно много са случаите, в които търговското дружество, участващо в ОП, ще дотира Възложителя - обикновено държавни институции и организации. Ако се направи разбивка на законоизискуемите разходи, които формират стойността на един охранител, и се сравни с подадената в офертата цена, се получават стойности под минималния осигурителен доход.

Да се обърне внимание на Възложителите, че лицата, които изготвят документите за обществената поръчка и последващата оценка, трябва да имат минимални компетенции в този икономически сектор или биха могли да използват капацитета на консултанти в тази сфера, с цел избягване на действия, противоречащи на нормативната уредба в страната.

Също така, да се обърне внимание на Възложителите, че участниците в ОП са търговски дружества, които са подчинени на същото данъчно, трудово и общо законодателство, както и Възложителите, и спазването на законовите изисквания е задължително, а не опционално.

Не на последно място е и ролята на Комисията за защита на конкуренцията по темата за конкуренцията и монопола в сектора.

Сливанията между големи охранителни компании и окрупняването на бизнеса, които се случиха през последните няколко години, налагат спешно изготвяне на секторен анализ от страна на КЗК, за да се оцени реалната ситуация в сектора и необходимостта от предприемане на мерки от страна на регулаторния орган в случай на нарушена конкуренция.

Предлагаме: При промени в ЗОП да се иска становище и от охранителния сектор, което да бъде инкорпорирано или взето под внимание в становището на БСК при изготвяне на позиция по ЗИДЗОП. Създаване на становище до КЗК с искане за секторен анализ в сектора.

В сферата на обучението: След промяната на ЗЧОД през 2018г за започване на работа бе заложено изискването за притежаване на професионална квалификация за охранител съгласно Наредба 9 на МОН. Съгласно държавно образователните изисквания тогава – това означаваше 960ч обучение за професионална квалификация „охранител“. Въпреки становището на сектора, че ще браншът ще остане без служители, това бе прието. Бяха отказани вариантите за дуално обучение и валидирането на знания и компетенции. През 2019 г с Наредба 2 бе приет държавен образователен стандарт (ДОС) за професионално направление „Охранител“. Изискванията, посочени в ДОС, противоречат на изискванията в ЗЧОД, а именно:

- ✓ В ЗЧОД изискванията са назначаване на охранител са: **средно образование и преминало обучение в лицензиран учебен център,**
- ✓ В ДОС изискванията са: **завършен 10клас** (възможност без матури и средно образование) и **навършени 16 г.**

Тази колизия и фактът, че няма достатъчен човешки ресурс за сектора водят до провеждане на „формално“ обучение – голяма част от обученията са само на хартия, или се издават документи с невярно съдържание: Сертификат за преминало обучение по програма Минимум или Удостоверение за обучение, не отговарящи на изискванията на Наредба 2.

При проверки от страна на МВР в ЧОФ и констатациите на проверяващите за такива невалидни документи, обикновено се съставят актове.

Съвместно с ГДНП уведомихме НАПОО за проблема, но отговорът беше, че не разполагат с достатъчно ресурс и не могат да правят толкова много проверки.

Във връзка с гореизложеното, което създава значителни проблеми на охранителния сектор, **предлагаме:** Да се иницират промени в Наредба 2 и ЗЧОД, като се спазят принципите на правната информатика и двата нормативни акта да уеднаквят разпоредбите си. Да се предприемат мерки от страна на НАПОО за проверки на учебните центрове, извършващи дейности по обучение на служители за охрана, и при констатиране на нередности да се предприемат действия за отнемане на лицензи и сезиране на компетентните органи за издаване на документи с невярно съдържание и измама.

По **Закона за частна охранителна дейност и наредбите към него:** Практиката по прилагането на ЗЧОД изигра ролята на последваща оценка на въздействието му , която клони към негативна.

На практика в ЗЧОД има заложено рестриктивно изискване към фирмите, извършващи охрана с технически средства, да **не могат** да използват подизпълнители по дейността си. Това е намеса на държавата в търговските взаимоотношения между фирми с една и съща или сходна дейност.

Поради прекомерните изисквания за документи и документооборота беше направен опит да бъдат намалени с електронната услуга на МВР, който обаче не е публичен и служи само за подаване на документи към МВР чрез портала на електронни административни услуги <https://e-uslugi.mvr.bg/services>.

От съществено значение за регулацията на охранителния сектор е, че двете Наредби към ЗЧОД, прецизиращи детайлите по частната охранителна дейност, понастоящем съдържат отменени текстове по ЗОЧД.

Критичен проблем също е непознаването и липсата на обучение на служителите на МВР, прилагащи инструкцията за проверки на частните охранителни фирми (ЧОФ), както и заложените параметри за проверките в самата инструкция. Тя е с изцяло рестриктивен и неясен характер, и съдържа някои незаконосъобразни изисквания, затова **предлагаме**:

1. Инициране на искане към Министерство на икономиката – да се дефинира сектора като икономическа дейност в сферата на услугите към МИ, инициране на съответните промени в ЗЧОД и подзаконовите нормативни актове.
2. Инициране на искане съвместно с бизнеса за промяна в инструкцията на МВР, с която разполагаме по реда на ЗДОИ.

В заключение, надяваме се, че горната позиция ще бъде отчетена при обсъждането на стратегията за действие на УС на БСК с цел да се предприемат реални действия за сектора. На разположение сме да съдействаме със съответната експертиза при необходимост.

Това е още един мотив да **настояваме за разработване и приемане на цялостна стратегия за нормативни промени, придружени с оценка на въздействието**, в един толкова значим сектор, какъвто са частните услуги за сигурност.

София, 22 февруари 22 г.

С УВАЖЕНИЕ:

Александър Иванов
Председател на УС на ИКС

Д-р Nicoleta Atanasova
Председател на УС на БКОС

